Access fun Grade 8–12 quizzes, matric past papers, K53 learner mock tests, and NBT prep!

All in one easy-to-use app.

DOWNLOAD GO STUDY NOW

Download on the App Store

GET IT ON Google Play

Tap on the buttons above to download the app

www.gostudy.club

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 11

NOVEMBER 2018

REKENINGKUNDE
NASIENRIGLYN

PUNTE: 300

ALGEMENE BEGINSELS:

1 Waar bewerkings gevra word, ken volpunte toe vir die korrekte finale antwoord. Indien die antwoord verkeerd is, merk die bewerkings. Indien ’n bewerkingsbedrag gegee word as die finale antwoord, ken punte toe vir die relevante bewerkings (Inkomstestaat), maar geen metodepunte vir die antwoord nie.

2 Metodepunte word as volg aangedui: ☑.
- In die berekeninge en finale totale moet ten minste een deel korrek wees om die metodepunt te kan verdien. By totale moet die bewerking en die redelike moontlikheid van die antwoord gekontroleer word voordat die punt toegeken word.
- In gevalle waar antwoorde van vorige vrae gebruik moet word, kontroleer of die bedrag korrek oorgedra is.
- Tensy dit anders aangedui word, moet die positiewe of negatiewe effek van enige bedrag in ag geneem word om die punte te kan toeken. Indien geen teken (+/-) of hakie voorsien word nie moet die bedrae as positief aanvaar word.
- Wanneer metodepunte toegeken word, moet u seker maak dat volpunte nie toegeken word aan enige item wat gedeeltelik verkeerd was nie.

3 Vir vrae waar verduidelikings en kommentaar (2 punte of meer), gevra word, moet deelpunte toegeken word. ’n Goeie verduideliking sal gewoonlik die korrekte antwoord gee en dit verduidelik. Wees bedag op kandidate wat geldige antwoorde buite die memorandum gee en op verskillende maniere om dieselfde ding te sê. Hierdie merkriglyne het slegs voorgestelde antwoorde.

4 Waar leerders gepenaliseer word (vir vreemde items, misplaaste items, ontbrekende besonderhede, ens) kan die punte vir daardie afdeling nie negatief wees nie. Die penalisering moet langs die relevante vraag aangedui word, waar van toepassing.

5 Van nasieners word verwag om deur die vraestel te werk en hul antwoorde met die riglyne te vergelyk *voor* hulle begin merk. Maak die nodige aanpassings, waar nodig, terwyl jy steeds binne die raamwerk van die puntetoekenning bly.

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 12 bladsye.

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

VRAAG 1: REKONSILIASIES

1.1

1.1.1	Waar ✓
1.1.2	Waar ✓
1.1.3	Onwaar ✓
1.1.4	Onwaar ✓

4

1.2.1

KONTANTONTVANGSTE-JOERNAAL		KONTANTBETALINGS-JOERNAAL	
DIVERSE REKENING	BEDRAG	DIVERSE REKENING	BEDRAG
Onttrekkings ✓	4 000 ✓	Bankkoste ✓	1 120 ✓
Rente inkomste ✓	450 ✓	Debiteurekontrole ✓	6 250 ✓
Krediteurekontrole ✓	1 080 ✓		*

10

1.2.2

BANKREKONSILIASIESTAAT OP 31 OKTOBER 2018			
		DEBIET	KREDIET
Dt-saldo volgens bankstaat		12 190 ✓	
Uitstaande deposito's:			*15 300 ✓
	17/10/2018		13 220 ✓
	29/10/2018		10 400 ✓
Uitstaande tjeks:	Nr. 1265	9 700 ✓	
	Nr. 1460	4 280 ✓	
	Nr. 1496	5 730 ✓	
Krediteer fout op bankstaat			530 ✓
Saldo volgens bankrekening		7 550 ☑ Balanserende bedrag	
		39 450	39 450 ☑ Een deel korrek

10

* Indien die Omsigtigheidsbeginsel in ag geneem word, kan die deposito van R15 300 in die KBJ ingeskryf word om dit te kanselleer en NIE as 'n uitstaande deposito in die BRS NIE. (1 punt) Pas totale en saldo volgens bankrekening dienooreenkomstig aan.

1.2.3

PROBLEEM GEÏDENTIFISEER ✓✓ ✓✓	OPLOSSING ✓ ✓
Deposito's word nie gereeld gedoen nie / Swak interne beheer oor kontant.	Kontroleer deposito's. Reël vir kennisgewings van die bank vir alle transaksies. Skep reëls en prosedures wat alle personeel moet nakom. Monitor.
Daar is geen toesig oor die kassier nie / Kassier is in beheer van te veel, verwante funksies.	Verdeling van pligte. Magtiging vir transaksies. Gereelde en willekeurige oudit van rekords.

6

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

1.3 KREDITEUREREKONSILIASIE

	Rekening in Krediteuregrootboek	Staat
	20 000	**21 500**
A		(5 450 – 4 450) – 1 000 ✓✓
B	+ 230 ✓✓	
C	(520 x 2) – 1 040 ✓✓	
D	– 4 190 ✓	
E		- 5 500 ✓
	15 000 ☑ Een deel korrek	15 000 ☑ Een deel korrek

10

Aanvaar hakies vir negatiewe bedrae (indien gebruik).
-1 in elke reël vir vreemde items (slegs indien punte verdien is in daardie reël).

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

VRAAG 2: INKOMSTESTAAT

VUZI HANDELAARS
Inkomstestaat vir die jaar geëindig 28 Februarie 2018

Verkope	2 362 575 ✓ + 17 425 ✓	2 380 000	✓	
Koste van verkope	1 389 750 ✓ + 10 250 ✓✓	(1 400 000)	☑*	
BRUTO WINS		980 000	☑*	8
Ander inkomstes		17 000	☑*	
Handelsvoorraadsurplus	58 680 – 10 250 ✓ – 49 540 ✓	1 110	☑*	
Oninbare skuld ingevorder	2 180 ✓ + 820 ✓	3 000	✓	
Voorsiening vir oninbare skuld aansuiwering	3 070 – 2 480	590	✓☑*	
Huurinkomste	30 750 ✓ – 18 450 ✓✓	12 300	☑*	
Bruto bedryfsinkomste		997 000	☑*	14
Bedryfsuitgawes		(442 000)	☑*	
Verpakkingsmateriaal		27 300	✓	
Oninbare skuld	8 770 ✓ + 2 730 ✓✓	11 500	☑*	
Telefoon	15 675 ✓ + 1 245 ✓	16 920	✓	
Versekering	23 720 ✓ - 840 ✓✓	22 880	☑*	
Advertensies	19 660 ✓ – 1 160 ✓✓	18 500	☑*	
Salarisse en lone		285 200	✓	
Water en elektrisiteit		27 360	✓	
Diverse uitgawes		32 340	✓	
Bedryfswins		555 000	☑*	21
Rente inkomste	240 000 x 8% x $^{10}/_{12}$	16 000	✓✓☑*	
Wins voor rente uitgawe		571 000	☑*	
Rente uitgawe	210 500 – 179 500	(31 000)	✓☑*	
Netto wins vir die jaar		540 000	☑*	7

50

-1 elk vir vreemde items (alle balansstaatrekeninge) Maks. -2
Misplaaste items moet verkeerd gemerk word.

* Een deel korrek

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

VRAAG 3: VENNOOTSKAPPE

3.1 NOTA VIR PRIVAATREKENINGE

	THANDI	XOLA	TOTAAL
Salarisse	148 800 ✓✓	152 520 ✓✓	301 320
Rente op kapitaal	64 000 ✓	74 000 ✓✓	138 000
Bonus	10 680 ✓✓	0	10 680
Totale primêre verdeling	223 480	226 520 ☑	450 000 ☑
Finale verdeling van wins	10 000 ✓✓	11 250 ✓✓	21 250 ☑
Netto wins vir die jaar	233 480 ☑	237 770 ☑	**471 250**
Onttrekkings	**(148 800)**	**(127 100)**	**(275 900)**
Behoue inkomste vir die jaar	84 680 ☑	110 670 ☑	195 350
Saldo (1 Maart 2017)	22 320 ✓	(17 670) ✓	4 650
Saldo (28 Februarie 2018)	107 000 ☑	93 000 ☑	200 000 ☑

25

Aanvaar alternatiewe formaat/aanbieding.
Ken punte toe volgens aanbieding.

* Een deel korrek Kontroleer bewerking vir alle totale

3.2 Bereken die volgende finansiële aanwysers:

3.2.1 BEDRYFSVERHOUDING

407 340 ✓ : 226 300 ✓ = 1,8 : 1 ☑ Een deel korrek

3

3.2.2 GEMIDDELDE DEBITEURE INVORDERINGSTERMYN

193 250 drie punte

$$\frac{½ ✓ (219\ 200 ✓ + 167\ 300 ✓)}{1\ 602\ 000 ✓✓} \times 365 = 44 \text{ dae}$$ ☑ Een deel korrek

6

3.2.3 VENNOOT XOLA SE OPBRENGS OP EKWITEIT

$$\frac{237\ 770 ☑}{½ ✓ (900\ 000 ✓ + 1\ 000\ 000 ✓ + 93\ 000 ☑ \text{ 3.1.} - 17\ 670 ✓)} \times 100$$

1 900 000 twee punte
987 665 vyf punte
75 330 twee punte:✓☑)

= 24,1 of 23% ☑ Een deel korrek

7

3.2.4 SKULD/EKWITEITSVERHOUDING

2 000 000

800 000 ✓: (1 800 000 ✓+ 200 000 ☑ 3.1.)

= 0,4 : 1 ☑ Een deel korrek

4

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

3.3 **Lewer kommentaar oor die likiditeit van die onderneming. Haal TWEE finansiële aanwysers (met syfers) aan om jou stellings te ondersteun.**

Finansiële aanwysers met neigings ✓✓ ✓✓ (enige TWEE)
Algemene kommentaar ✓✓

Bedryfsverhouding het gedaal van 2,2 : 1 tot 1,8 : 1 (sien 3.2.1)
Vuurproefverhouding het gedaal van 1,2 : 1 tot 0,8 : 1
Debiteure invorderingstermyn het verswak van 40 dae tot 44 dae. (sien 3.2.2)

Die finansiële aanwysers toon dat die likiditeitsposisie bevredigend was, maar besig is om na 'n onbevredigende posisie te beweeg. Indien hierdie neiging voortduur kan dit veroorsaak dat die besigheid in die toekoms probleme mag ondervind om hul korttermyn skuld na te kom. Die vuurproefverhouding toon die besigheid hou te veel voorraad aan; debiteure neem te lank om hul skuld te vereffen.

6

3.4 3.4.1 **Verduidelik Thandi se bekommernis oor die onbeperkte aanspreeklikheidsbeginsel.**

Verduideliking van onbeperkte aanspreeklikheid ✓✓✓ deelpunte vir onduidelike/onvolledige antwoorde

By 'n vennootskap word die besigheid nie gesien as apart van die eienaars nie.
Die vennote is dus aanspreeklik vir al die skulde van die besigheid.
Hierdie aanspreeklikheid mag verder strek as hul belegging (ekwiteit) in die vennootskap.
Sy is bekommerd dat haar private besittings (bates) aangewend kan word om die besigheid se skuld te betaal.

3

3.4.2 **Verskaf TWEE stellings om Xola se voorstel te ondersteun. Haal EEN finansiële aanwyser (met syfers) aan in jou motivering.**

TWEE geldige stellings ✓✓ ✓✓
EEN relevante finansiële aanwyser (met syfers) ✓✓

Die skuld/ekwiteitsverhouding het verbeter van 0,5 : 1 tot 0,4 : 1 (sien 3.2.4)
Die besigheid is laaggerat (maak nie baie gebruik van lenings nie).
Deur die lening te verhoog met R200 000, sal veroorsaak dat die skuld/ekwiteitsverhouding verander na 0,5 : 1 (wat steeds aanvaarbaar is).
Indien die uitbreidings aan die geboue bydra tot groter winsgewendheid van die onderneming en die opbrengs op kapitaal aangewend is hoër as die rente op die lening, kan Xola se voorstel ondersteun word.

6

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

VRAAG 4: KOSTE-BEREKENINGE

4.1.1

Bereken: Direkte materiaalkoste

23 400 + 342 600 – 15 700 + 155 000 + 19 400 – 38 700 = 486 000
✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ☑ Een deel korrek

7

Bereken: Direkte arbeidskoste

4 x 1 440 x R35	201 600	✓☑ Een deel korrek
Bydraes (201 600 x 10%)	20 160	☑ Een deel korrek
Oortyd	33 600	✓
TOTAAL	255 360	☑ Een deel korrek

5

4.1.2

ALGEMENE GROOTBOEK VAN STRUMPHER VERVAARDIGERS
GOEDERE-IN-BEWERKINGVOORRAAD

Balanserende bedrag

2017 Maart	1	Saldo a/b	45 300 ✓	2018 Feb	28	Klaar produktevoorraad ✓	1 000 000 ☑
2018 Feb	28	Direkte materiaalkoste ✓	486 000 ☑*			Saldo o/b	60 000 ✓
		Direkte arbeidskoste ✓	255 360 ☑*				
		Fabrieksbokoste ✓	273 340 ✓				
			1 060 000				1 060 000
2018 Maart	1	Saldo a/b	60 000				

*sien 4.1.1

10

KLAAR PRODUKTEVOORRAAD

2017 Maart	1	Saldo a/b	27 000 ✓	2018 Feb	28	Koste van verkope ✓	1 005 000 ☑ Balanserende bedrag
2018 Feb	28	Goedere in bewerking ✓	1 000 000 ☑ Sien hierbo			Saldo o/b	22 000 ✓
			1 027 000				1 027 000
2018 Maart	1	Saldo a/b	22 000				

6

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

4.1.3 **Die eienaar is bekommerd oor die beheer oor produksiewerkers. Verskaf TWEE stellings om sy bekommernis te staaf. Haal relevante syfers aan.**

TWEE geldige stellings ✓ ✓ syfers ✓✓ ✓✓

Stelling 1: Gewone ure gewerk is minder as die ure volgens die kontrak.	**Syfers** Hulle behoort 1 800 ure (40 x 45) te werk, maar hulle het slegs 1 440 ure (80%) gewerk.
Stelling 2: Oortyd ure is redelik baie.	**Syfers** 640/1 440 (44,4%) 640/1 800 (35,5%)

6

4.2 **JOLENE EN JUANE POPPE**

4.2.1 **Bereken die gelykbreekpunt.**

76 500 twee punte

30 600 ✓ + 45 900 ✓ = 2 550 eenhede ☑ Een deel korrek

95 ✓ – (23 ✓+ 14 ✓+ 28 ✓)

30 vier punte

7

Kommentaar oor jou bevindings:

Vergelyking van eenhede geproduseer met gelykbreekpunt ✓✓ Kommentaar ✓

Die aantal eenhede geproduseer en verkoop is gelyk aan die gelykbreekpunt van 2 550.
Die besigheid het gelyk gebreek, maar kon nie ’n wins maak nie.

3

4.2.2 **Het die besigheid die verwagte bruto wins op verkope behaal? Verskaf ’n berekening om jou mening te staaf.**

Ja/Nee ✓

DMK + DAK + FBK

(71 400 + 58 650 + 45 900) x 150% ✓

175 950 ✓☑ Een deel korrek

Een deel korrek

= 263 925 verwagte verkope ☑
242 250 werklike verkope ✓

Of: indien eenheidskoste gebruik is

(28 + 23 + 18) x 150%

= 103,50 verwagte verkoopprys
95,00 werklike verkoopprys

6

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

VRAAG 5: BEGROTINGS

5.1 **Bereken die persentasie goedere wat op krediet verkoop is vir Desember 2018.**

$\frac{72\,000 ✓}{120\,000 ✓✓}$ x 100 = 60% ☑ Een deel korrek

72 000 + 48 000 twee of nul

4

5.2 **Voltooi die Debiteure invorderingskedule vir Desember 2018.**

MAAND	KREDIET-VERKOPE	NOVEMBER	DESEMBER
Oktober	**57 600**	**23 040**	10 368 ✓✓
November	**64 800**	**24 624**	25 920 ✓✓
Desember	**72 000**	72 000 x 40% x 95%	27 360 ✓✓☑*
KONTANT VAN DEBITEURE			63 648 ☑*

* Een deel korrek

8

5.3 **KONTANTBEGROTING VIR DESEMBER 2018**

ONTVANGSTES		DESEMBER 2018	
Kontant verkope		48 000	✓
Kontant van debiteure	sien 5.2.2	63 648	☑
Huurinkomste	139 680/12 ✓ x 105% ✓	12 222	☑*
Rente op vaste deposito	9 600/3	3 200	✓✓
TOTALE ONTVANGSTES		127 070	☑* 8
BETALINGS			
Betalings aan krediteure	(43 200 + 64 800) ✓ x 100/150 ✓	72 000	☑*
Salarisse	(10 100 x 180% x 2) + 10 100 ✓ 36 360 ✓☑ Een deel korrek	46 460	☑*
Onttrekkings		1 800	✓✓
Bedryfsuitgawes		18 000	✓
Bankkoste		1 620	✓
Advertensies		**3 600**	
Herstelwerk en onderhoud		**5 000**	
TOTALE BETALINGS		148 480	☑* 12
SURPLUS/(TEKORT)		(21 410)	☑*
Bank (Beginsaldo)		98 330	✓
BANK (EINDSALDO)		76 920	☑* 3

-1 vreemde inskrywings (maks -2) enige nie-kontant item

* Een deel korrek

23

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

5.4

ITEM ✓ ✓	REDE ✓✓ ✓✓
Goed beheer: Onttrekkings Advertensies	*Onttrekkings:* Die eienaar hou die kontantvloei situasie in gedagte. Die besigheid het 'n tekort getoon. *Advertensies:* Hier is die begroting goed aangewend. Slegs R50 te veel. Die besigheid verwag dat verkope gedurende November en Desember moet verhoog, so hulle moet adverteer.
Nie goed beheer nie: Herstelwerk en onderhoud Huurinkomste	*Herstelwerk:* Dit is altyd raadsaam om die begroting vir onderhoud te gebruik om toerusting/bates meer effektief en vir langer te laat werk. *Huur:* Swak invorderingsbeleid. Die huurder kom nie verpligtinge na nie. Dit beïnvloed die kontantvloei.

6

Voorsien die eienaar van verskillende interne beheermaatreëls wat hy kan gebruik om beter beheer uit te oefen oor enige TWEE items op hierdie lys.

EEN stelling oor elke item. ✓✓ ✓✓

Herstelwerk en onderhoud:
Gereelde inspeksie van bates wat onderhoud nodig het.
Gaan 'n kontrak aan om seker te maak dit word gereeld gedoen.

Huurinkomste:
Bepaal 'n vaste datum vir betalings – anders word rente bygevoeg.
Stel voor dat 'n debietorder gebruik word om betalings te verseker.
Stuur herinnerings uit voor die betaaldatum.

4

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

VRAAG 6: KLUBS EN VASTE BATES

6.1.1 **ALGEMENE GROOTBOEK VAN MOUNT COKE STAPKLUB**
LEDEGELDREKENING

2017 Jan	1	Opgelope inkomste	5 400 ✓	2017 Jan	1	Vooruitontvange inkomste	1 500 ✓
Des	31	Bank ✓ (terugbetaling)	450 ✓	Des	31	Bank	61 500 ✓
		Vooruitontvange inkomste ✓	2 700 ✓			Ledegeld afgeskryf ✓ 5 400 – 3 600	1 800 ✓✓
		Inkomste en Uitgawe ✓	66 150 ☑*			Honorarium ✓	300 ✓
						Opgelope inkomste ✓	9 600 ☑ Balanserende bedrag
			74 700				74 700

201 x 300 + 3 x 150 + 14 x 300 + 8 x 150
60 300 ✓ 450 ✓ 4 200 ✓ 1 200 ✓

20

6.1.2 **Verduidelik waarom hulle so voel. Verskaf EEN rede.** ✓✓

Die grondwet maak voorsiening vir ½ of die volle bedrag betaalbaar.
Dit is onregverdig teenoor 'n nuwe lid wat in November aansluit.
Sommige lede gaan bevoordeel word teenoor ander, afhangende van die aantal maande by die klub.

2

Verskaf 'n oplossing vir hierdie probleem. EEN stelling ✓✓

Die klub kan 'n pro-rata stelsel gebruik waar lede slegs vir die oorblywende maande van die eerste jaar betaal.
Die klub kan 'n maandelikse fooi bereken en die fooie maandeliks betaalbaar maak.

2

6.2.1 **Bereken: Totale waardevermindering op voertuie**

924 000 ✓ x 20% = 184 800 ☑ Een deel korrek
1 090 000 – 924 000 = 166 000 ✓ x 20% x $^{9}/_{12}$ ✓ = 24 900 ☑ Een deel korrek

Totaal: 209 700☑ Een deel korrek

6

Bereken: Totale waardevermindering op toerusting

(380 000✓ – 167 000 ✓) x 15% = 31 950 ☑ Een deel korrek
213 000 twee punte

3

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

6.2.2 **NOTA VIR VASTE BATES**

	VOERTUIE	TOERUSTING
DRAWAARDE (1 Maart 2017)	369 600 ✓	**213 000**
Kosprys	**924 000**	**380 000**
Opgehoopte waardevermindering	**(554 400)**	**(167 000)**
Bewegings:		
Toevoegings	166 000 ✓✓	**0**
Bateverkope	**0**	(11 390)☑
Waardevermindering sien 6.2.1	(209 700)☑	(31 950)☑
DRAWAARDE (28 Februarie 2018)	325 900☑	169 660✓
Kosprys	**1 090 000**	**335 000**
Opgehoopte waardevermindering	(764 100)☑	**(165 340)**

9

6.2.3 **Verskaf TWEE feite om haar kommer te verduidelik. Haal syfers aan.**

TWEE geldige feite (met syfers) ✓✓ ✓✓ toon verband met verhoging in verkope ✓✓

Brandstof en oliekoste is nou 48 900 (75% meer as verlede jaar)
Verkope het slegs verhoog met 192 400 (26%).
Herstelwerk en onderhoud het verhoog met 12 920 (40%).

6

Voorsien Shirley van TWEE punte van advies hoe om beter kontrole uit te oefen oor die gebruik van die voertuie.

TWEE PUNTE ✓✓ ✓✓

Installeer opsporingstelsels in die voertuie.
Gebruik ’n ritboek om rekord te hou van afstande gery.
Maak voorsiening dat alle voertuie na-ure by die besigheid geparkeer kan word.
Voertuie moet op ’n daaglikse basis aan bestuurders toegewys word.

4

6.2.4 **Die ses bestuurders is ontevrede met hul salarisverhoging en beplan ’n staking. Tree hulle redelik op? Verduidelik,**

Ja/Nee ✓ Verduideliking ✓✓

Dit is slegs 5% wat minder as die inflasiekoers is.
Verkope het met 40% verhoog en hulle ontvang slegs 5%.

3

TOTAAL: 300

Kopiereg voorbehou

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore